

«БЕКІТЕМІН»

**Түркістан облысы әкімінің
орынбасары**

Тәжібаев Б.Д.

« 20 » *сәуір* 2023 ж.

XXV «Қазақ Романсиадасы» Романс орындаушылары байқауының ЕРЕЖЕСІ

I. Ұйымдастырушылар

- Түркістан облысы мәдениет және туризм басқармасы
- «Южный Қазақстан» облыстық қоғамдық – саяси газеті
- «Түркістан облысының салавян мәдени орталығы» қоғамдық бірлестігі

II . Байқаудың мақсаты мен міндеттері

ТМД-ға қатысушы мемлекеттер арасындағы мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықты нығайту, рухани байланыстарды кеңейту, музыкалық классикалық мәдениет туындыларын көпшілікке тарату, қазақ халқының мәдени мұрасын әлемге таныту. Қазақ және орыс романстарын орындаушылардың Қазақстандағы жалғыз ашық конкурсы Түркістан облысының маңызды имидждік жобаларының бірі болып табылады, өйткені ол Қазақстанның оңтүстігінде мәдениеттің дамуы, қалыптасып отырған гуманитарлық байланыстардың кеңеюі, жана мәдени және шығармашылық дәстүрлердің пайда болуы туралы оң қоғамдық пікір қалыптастыруға ықпал етуді мақсат етеді. Отандық және әлемдік мәдениеттің үздік үлгілерін, өнердегі ұрпақтар сабақтастығын насихаттай отырып, байқау жастарды классикалық өнердің көрнекті туындыларына тәрбиелеуге ықпал етеді, әлемнің жетекші сахналарында Қазақстан мен Орталық Азия республикаларын лайықты танытып жүрген жаңа таланттар мен жарқын орындаушылардың есімдерін ашуға көмектеседі. Байқау ағымдағы жылдың желтоқсан айында Мәскеуде өтетін Бүкілресейлік Романсиада бағдарламасына енгізілді.

III. Конкурсты өткізу тәртібі мен мерзімдері

Конкурс 2023 жылғы 10-11 қарашада Түркістан қаласында өткізіледі. Ұйымдастыру комитеті өткізу мерзімдерінің өзгеруі туралы алдын ала хабарлайды. Конкурсқа қатысушылардың келуі және орналасуы – 10 қарашадан бастап, конкурстық қойылымдар – 11 қарашадан бастап, гала-концерт – 12 қарашадан бастап.

Іріктеу тыңдауы бір романстан тұратын екі турдан өтеді. Біріншісінде XIX-XX ғ. классик композиторының романсы орындалады (А.Гурилев, А. Варламов, П. Булахов, М. Глинка, А. Даргомыжский, М. Балакирев, П. Чайковский, с. Танеев, с. Рахманинов, ц. Кюи, а. Гречанинов, Э. Направник, Р. Василенко, Д. Шостакович, с. Прокофьев және басқалар).

Екінші турға қатысуға қатысушылардың жартысынан көбі жіберіледі. Екінші турда XIX ғасырдың аяғы мен XX ғасырдың басындағы салондық (қалалық, тұрмыстық) романс орындалады (Л.Малашкин, в.Абаза, Н. Шишкин, Я. Пригожий, С. Покрасс, Б. Прозоровский, Ю. Хайт, Б. Фомин және басқалар).

"Қазақ романс" жеке номинациясында (орыс тілінде орындауға болады) бірінші турдың нәтижелері бойынша қазылар алқасы жіберген қатысушылар өнер көрсетеді. Қазақ композиторының романсы екінші турды тыңдағаннан кейін орындалады. Байқаудың жеңімпаздары мен гала-концертке қатысушыларды Ресей Федерациясының еңбек сіңірген өнер қайраткері, Ресейдің еңбек сіңірген әртісі, Мәскеу қаласының "халық мәдениеті орталығы" мемлекеттік мәдениет мекемесінің директоры, профессор Галина Преображенская басқарған қазылар алқасы анықтайды.

IV. Конкурсқа қатысушылар

Байқауға 17-27 жас аралығындағы кәсіби әншілер, шығармашылық жоғары оқу орындарының студенттері, орта арнаулы оқу орындары мен музыка мектептерінің оқушылары қатыса алады. Байқауға бұған дейінгі "Қазақ романсиадасы" байқауларының лауреаттары жіберілмейді. Үміткерлерден өтінімдер электронды түрде 2023 жылғы (6-7) қарашадан кешіктірілмей берілуі тиіс.

Қатысушы конкурстың Ұйымдастыру комитетіне келесі материалдарды ұсынуы қажет:

- өтінім (сайттан жүктеп алу www.yujanka.kz немесе e-mail арқылы сұрау: kaz.romansiada@gmail.com және yujanka@yujanka.kz)
- паспорттың (жеке куәліктің) фотокөшірмесін ұсынады.
- IBAN коды, барлық төлемдер банктік шотқа қолма-қол ақшасыз жүргізіледі.

Өтінімдер e-mail арқылы қабылданады: kaz.romansiada@gmail.com немесе yujanka@yujanka.kz "Қазақ романсиадасы" байқауына.

Қатысуға өтінімнің болуы Орындаушының осы Ереженің барлық тармақтарымен келісімі ретінде бағаланады.

Қажет болған жағдайда ұйымдастыру комитеті концертмейстерлерге қатысушыларға дайындық және конкурстық өнер көрсету үшін тегін ұсынады.

Конкурсқа қатысушылардың жол жүруі және тұруы - қатысушылардың есебінен. Ұйымдастыру комитеті орналастыруға көмек көрсетеді. Тұру шығындарын ішінара өтеуге болады.

V Конкурс номинациялары

- "Қазақ романы"
- "Русский романс"

Конкурстың қорытындысы бойынша қазылар алқасы жүлделі орындарды, дипломдарды, лауреаттық атақтарды және жүлделерді береді. Байқаудың жалпы жүлде қоры - 1700 мың теңге. Қазылар алқасы қандай да бір сыйлық бермеуге немесе өзге де көтермелеу жүлделерін бермеуге құқылы. Лауреаттық атақтармен белгіленбеген финалистерге конкурс дипломдары тапсырыла отырып, дипломанттар атағы беріледі. Байқау дәстүрінде-үздік концертмейстерлерді атап өту.

Байқау өткізілгеннен кейін оның жеңімпаздары мен қатысушылары қорытынды гала-концертке және басқа да қойылымдарға қатысады.

VI. Байқаудың қазылар алқасы

Қазылар алқасының құрамына Қазақстанның, Қырғызстанның, Ресейдің, Өзбекстанның және басқа да елдердің еңбек сіңірген өнер және мәдениет қайраткерлері, вокал саласындағы танымал ұйымдастырушылар мен мамандар кіреді. Қазылар алқасы мүшелерінің іссапар шығыстарын, еңбек ақысын (гонорар), өкілдік және көлік шығыстарын бюджетпен бөлінген қаражат шегінде ұйымдастыру комитеті өзіне алады.

VII. Балалар романсиадасы

"Қазақ романсиадасы" аясында "балалар романсиадасы" өткізіледі, оның жеңімпазы гала-концертке қатысады. Оның мақсаты-балалар арасында қазақ және орыс музыкасының үздік вокалдық үлгілерін насихаттау. Өтетін күні:

4 қараша, Басталуы 10:00.

- Байқауға Музыка және жалпы білім беретін мектептердің 9-16 жас аралығындағы оқушылары қатыса алады.

Қатысушылар үш жас санатына бөлінеді:

9-11 жас, 12-14 жас және 15-16 жас. Әрбіреуінде бірінші, екінші, үшінші орын үшін марапаттау, сондай-ақ ынталандыру сыйлықтары белгіленген.

- 2 роман (роман форматындағы әндер) – қазақ және орыс тілдерінде орындалады.

Қазылар алқасы қатысушы ұсынған бағдарламадан кез келген шығарманы таңдауға; бүкіл бағдарламаны немесе оның бір бөлігін ғана тыңдауға құқылы.

- Сүйемелдеу тек аспаптық (фонограммаларға жол берілмейді) қолданылады.

Қатысушы конкурстың Ұйымдастыру комитетіне келесі материалдарды ұсынуы қажет:

- конкурсқа қатысуға өтінім (сайттан жүктеп алу www.yujanka.kz немесе e-mail: kaz.romansiada@gmail.comи yujanka@yujanka.kz).
- паспорттың (туу туралы куәліктің немесе куәліктің) фотокошірмесін ұсынады.
- IBAN коды, барлық төлемдер банктік шотқа қолма-қол ақшасыз жүргізіледі. /kasp.kz/

Өтінімдер e-mail арқылы қабылданады: kaz.romansiada@gmail.com немесе yujanka@yujanka.kz "балалар романсиадасы" байқауына. Өтінімде қатысушының аты-жөні, жасы, оқу орны, орындалатын шығармалардың атауы мен авторлары, концертмейстер мен педагогтың тегі, Байланыс телефондары көрсетілуі тиіс. Сөз сөйлеу кезектілігін ұйымдастыру комитеті айқындайды. Қазылар алқасының құрамына вокал және театр өнері саласындағы педагогтар мен мамандар кіреді.

телефондары көрсетілуі тиіс. Сөз сөйлеу кезектілігін ұйымдастыру комитеті айқындайды. Қазылар алқасының құрамына вокал және театр өнері саласындағы педагогтар мен мамандар кіреді.

Байқауға қатысу-тегін.

Қатысушы жеке концертмейстермен де, байқаудың штаттық концертмейстерімен де өнер көрсете алады. Конкурс кезінде штаттық концертмейстермен сүйемелдеу және он минуттық консультация-тегін, концертмейстермен қосымша жеке сабақтар-ақылы. Қатысушылар үшін Шымкент қаласынан Түркістан қаласында конкурс өтетін жерге дейін жол жүру ұйымдастырылады.

"Келісемін"

Түркістан облысы мәдениет және туризм
басқармасының басшысы

Қойлыбаев Ә.С.

Ұйымдастыру комитетінің төрағасы,

Южный Казахстан газетінің

директор-бас редакторы

Лимаренко М.